

Javne politike u praksi

Socijalna politika

Javne politike

- Javno upravljanje društvenim resursima podrazumijeva postojanje odgovornosti kod onih struktura čiji je zadatak rukovođenje, kontrola, implementacija društveno značajnih ciljeva.
- Posledice javnog upravljanja podnose građani pa ih to i čini najzainteresovanijom stranom za ishode kreiranja i upravljanja javnim politikama. Stepem zadovoljstva građana korelira sa nivoom odnosnom kvalitetom društvenog standarada.

Javne politike

- Jedna od mnogobrojnih definicija politike: “smjerovi djelovanja, posebno oni koji se temelje na deklarativnom i poštovanom načelu”, (Chambers, prema Hill, 2010:14) nameće nam tvrdnju da politike nijesu samo stvar donošenja odluka, već u sebi sadrže i ideju racionalnog djelovanja koja se istovremeno bazira na nekom načelu (Hill, 2010:14).
- Oksfordski riječnik politiku tumači sljedećom interpretacijom: “smjerovi djelovanja koje usvoje i slijede vlade, stranke, vladari i državnici...” što nam jasno govori o tome ko su ključni nosioci djelovanja politika, mada se politika može objasniti i jednim manje službenim iskazom: “svaki smjer djelovanja koji je usvojen kao koristan i svrsishodan” (Hill, 2010:18).

Javne politike

- Detaljnijim proučavanjem Oksfordskog riječnika može se utvrditi da riječ „politika“ ima interesantnu istoriju.
- Između ostalih se navode i shvatanja politike do „razboritih, svrsishodnih i korisnih procedura“ do „planova, sredstava, izuma,...lukavstava i trikova“ (Hill, 2010:17).

Javne politike

- David Easton primjećuje da se “politike...sastoje od mreže odluka i djelovanja koja dodjeljuju...vrijednosti” (Easton, 1953, prema Hill).
- William Jenkins (1978.) u svojoj knjizi “*Policy Analysis: A Political and Organizational Perspective*” primjećuje da su “politike skup međusobno povezanih odluka...o odabiru ciljeva i sredstava za njihovo postizanje u konkretnoj situaciji”

Javne politike

- Zakoni i država.
- Ustav.
- Definisiranje pravila.
- Upravno pravo.
- Primjena.

Javne politike

- Upravljenje.
- Ostin. „Imperativna teorija prava“.
- Sposobnost ljudi da funkcionišu u društvu umnogome zavisi od njihovih prava.
- Podsticaji i destimulacije.
- Vlade – ekonomski i politički akteri.

Javne politike

- Ko odlučuje? Primjer obrazovanja.
- Centralna vlast.
- Lokalna vlast.
- Interesne grupe.
- Škole.
- Direktori.
- Nastavnici.
- Roditelji.
- Djaci.

Država i socijalna politika

- Javni sektor. „Oblast djelovanja kojom država neposredno upravlja“ (Spiker, 2013).
- Javne službe. Agencije u javnom sektoru.
- Socijalne službe predstavljaju potkategoriju javnih službi.
- Javne i socijalne usluge obično obezbjeđuje država. Javne usluge se u nekim slučajevima naplaćuju, kao i neke od socijalnih usluga (Spiker, 2013).

Javne polike

- Socijalne usluge. Primjeri.
- Socijalna sigurnost.
- Zdravstvena zaštita.
- Socijalno stanovanje.
- Socijalni rad.
- Personalne socijalne usluge, itd.

Javne politike

- Poređenje politika. Šta poredimo?
- Poređenje konkretne politike.
- Poređenje inputa.
- Poređenje proizvodnje.
- Poređenje načina funkcionisanja.
- Poređenje ishoda.

Javne politike

- Pet problema poređenja prema Lajtneru (Leichter, 1979).
- 1. Mjere (neke) predviđene politikama nisu neposredno uporedive.
- 2. Neke države falsifikuju svoje podatke.
- 3. Postoje specifičnosti u načinu prikupljanja podatka u nekim državama.
- 4. Potrošnja se često ne prikazuje. Različit način distribucije u državama.
- 5. Postoje objektivne razlike u cijenama dobara i usluga.

Socijalno stanovanje PRIMJER

- Socijalno stanovanje se generalno odnosi na intervencije država u procesu rješavanja stambenih pitanja i problema svojih građana.
- U državama EU u novije vrijeme politika socijalnog stanovanja podrazumijeva različite tipove intervencija u zavisnosti od ekonomske moći država članica.
- U praksi razlikujemo četiri GRUPE stambenih politika država članica EU.

Socijalno stanovanje PRIMJER

- Holandija, Švedska, Velika Britanija imaju veću intervenciju države. U pomenutim državama prisustan je najveći sektor socijalnih najamnih stanova u Evropskoj uniji. Takođe, ukupan udio finansijskih sredstava planiranih za potrebe stambenih politika iznosi 3% ukupnog BDP-a.
- Austrija, Danska, Francuska i Njemačka su u svojim stambenim politikama manje isključivale tržište. Stoga je u ovim državama smjer rješavanja stambenih pitanja mahom tržišno orijentisan za većinu građana, i privatni najamni sektor se donekle održao. Ulaganja za stambene politike iz javnih sredstava u ovim državama se kreću između 1 i 2% BDP-a

Socijalno stanovanje PRIMJER

- Irska, Italija, Belgija, Finska i Luksemburg imaju relativno visok trend rješavanja stambenih pitanja posredstvom tržišta. Troškovi iz budžeta limitirani su na 1% od BDP-a
- Portugal, Španija i Grčka, imaju minimalna udio u socijalnom stanovanju iz područja javnih sredstava i on iznosi manje od 1% od ukupnog BDP-a.
- Analizirajući prakse raspodjele stanova i rješavanja stambenih pitanja u državama Evropske unije došli smo do zaključka da postoje dvije strategije proizvodnje i raspodjele stanova. To su subvencioniranje proizvođača i subvencioniranje potrošača (Oxley, Smith, 1996).